رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

latviešu | لاتفي | كَيْفِيَّةُ صَلاَةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Pravieša
(lai miers un Allāha svētība ir ar viņu)
lūgšanas apraksts

Godājamais šeihs
Abdulazīzs ibn Abdullāhs ibn Bāzs

كَيْفِيَّةُ صَلَاةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Pravieša (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) lūgšanas apraksts

لِفَضِيلَةِ الشَّيْخِ العَلَّامَةِ
عَبْدِ العَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَلِوَالِدَيْهِ وَلِلْمُسْلِمِينَ

Godājamais šeihs
Abdulazīzs ibn Abdullāhs ibn Bāzs

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pravieša (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) lūgšanas apraksts

Visužēlīgākā, Žēlsirdīgā Allāha vārdā

Visi slavinājumi ir vienīgi Allāham. Svētība un miers lai ir ar Viņa kalpu, sūtni un pravieti Muhamedu, viņa ģimeni un līdzgaitniekiem.

Šeit apkopotas īsas piezīmes par to, kā Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) veica savu lūgšanu. Vēlos tās nodot ikvienam muslimam un muslimai, lai katrs censtos izpildīt lūgšanu tā, kā to darīja viņš (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu). Viņš ir teicis:

(صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي).

„Izpildiet lūgšanu tā, kā jūs redzējāt mani to darām.” [1] Es paskaidrošu, kā viņš to darīja:

1. Vispirms rūpīgi jāveic rituālā apmazgāšanās — tieši tā, kā Allāhs ir pavēlējis:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغْسِلُواْ وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى ٱلْمَرَافِقِ وَٱمْسَحُواْ بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَيْنِ...﴾.

[1] 1 Al-Buhārī, hadīss Nr. 605.

„Ak, ticīgie! Pirms nostājaties lūgšanā, veiciet apmazgāšanos: nomazgājiet seju un rokas līdz elkoņiem, noslaukiet galvu un nomazgājiet kājas līdz potītēm.” (Sūra „Mielasta galds”, 6. pants.)

Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) ir teicis:

(لَا تُقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طُهُورٍ).

„Lūgšana netiek pieņemta bez rituālās tīrības.”[1]

Tam, kurš lūdzās steigā, Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) sacīja:

(إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ، فَأَسْبِغِ الْوُضُوءَ).

„Pirms nostājies lūgšanā, rūpīgi izpildi rituālo apmazgāšanos.”[2]

2. Lūdzējs nostājas ar visu ķermeni Kaabas virzienā un sirdī nodomā veikt iecerēto lūgšanu — obligāto vai brīvprātīgo. Nodomam nav jābūt izteiktam skaļi, jo skaļa nodoma izteikšana ir jaunievedums. Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) un viņa līdzgaitnieki (lai Allāhs ir ar viņiem apmierināts) tā nerīkojās. Ja viņš vada lūgšanu kā imāms vai lūdzas vienatnē, viņš sev priekšā novieto aizsegu, pret kuru veic lūgšanu. Nostāties Kaabas virzienā lūgšanas laikā ir obligāts

[1] 2 Muslim, hadīss Nr. 224.
[2] 3 Al-Buhārī, hadīss Nr. 5782.

nosacījums, izņemot atsevišķus īpašus gadījumus, kas izskaidroti zinātnieku darbos.

3. Lūgšanu sāk ar sākuma takbīru, sakot: „Allāhu akbar" („Allāhs ir Visdiženākais"). Skatiens jāvirza uz vietu, kur sudžūda (mešanās pie zemes pielūgsmē) laikā piere pieskarsies zemei.

4. Takbīra laikā paceļ rokas plecu vai ausu līmenī.

5. Pēc tam rokas novieto uz krūtīm: labo roku uzliek pār kreiso, ar labo satverot kreisās rokas delnu, plaukstas locītavu un apakšdelmu. Tā ir darījis Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu), un tas ir autentiski apstiprināts.

6. Lūgšanas sākumā ieteicams sacīt šādi:

(اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وبيْنَ خَطَايَايَ، كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ المَشْرِقِ وَالمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنَ الخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بالمَاءِ والثَّلْجِ والبَرَدِ).

„Allāhumma bāid beinī va beina hatājā kamā bāadta beinal-mašriki val-magrib. Allāhumma nakkinī minal-hatājā kamā junakkas-saubul-abjadu minad-danas. Allāhumma-gsiļ hatājā biļ-māi vas-saldži val-barad." („Ak, Allāh! Attālini mani no maniem grēkiem, kā Tu esi attālinājis austrumus no rietumiem. Ak, Allāh! Attīri mani no grēkiem, kā balts apģērbs tiek attīrīts no netīrumiem. Ak, Allāh!

Nomazgā manus grēkus ar ūdeni, sniegu un krusu.")[1]

Vai arī:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ).

„Subhānaka-Llāhumma va bi-hamdika va tabāraka-smuka va taālā džadduka va lā iḷḷāha geiruk." („Slava Tev, Allāh! Svētīts ir Tavs vārds, augsta ir Tava varenība, un nav cita dieva kā vien Tu.")[2] Var sacīt arī citus lūgšanas sākuma vārdus, ja tie ir apstiprināti Pravieša (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) praksē. Vēlams tos ik pa laikam mainīt, lai lūgšanā varētu balstīties uz pēc iespējas plašāku hadīsu klāstu. Pēc tam saka: „Aūzu biḷḷāhi minaš-šaitānir-radžīm. Bismiḷḷāhir-Rahmānir-Rahīm" („Es lūdzu Allāha aizsardzību no nolādētā sātana. Viszēlojošā, Žēlastīgā Allāha vārdā"). Pēc tam lasa sūru al-Fātiha, jo Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) ir teicis:

(لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الكِتَابِ).

„Lūgšana ir derīga tikai tad, ja tajā noskaita Al-Fātihu."[3] Pēc tam saka „Āmīn": skaļajās lūgšanās — skaļi, klusajās — klusi. Tad lasa vēl kādu Korāna daļu vai sūru. Vislabāk pēc al-Fātihas pusdienlaik, pēcpusdienas un vakara lūgšanās skaitīt vidēja

[1] 4 Al-Buhārī, hadīss Nr. 744; Muslim, hadīss Nr. 598.
[2] 5 Muslim, hadīss Nr. 399.
[3] 6 Al-Buhārī, hadīss Nr. 756.

garuma sūras no Korāna noslēdzošajām daļām, rīta lūgšanā — garākās, bet saulrieta lūgšanā tās ieteicams mainīt: vienreiz garākas, citreiz īsākas, kā minēts hadīsos.

7. Pēc tam paceļ rokas plecu līmenī vai līdz ausīm un, sakot takbīru, noliecas uz priekšu. Galva jātur vienā līnijā ar muguru; ceļgalus satver ar plaukstām, pirkstus izplešot. Šajā pozīcijā mierīgi paliekot, saka: „Subhāna rabbijal-azīm" („Slava manam Diženajam Kungam"). Šo frāzi vēlams atkārtot trīs reizes vai vairāk. Papildus var sacīt:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي).

„Subhānaka-Llāhumma va bihamdik. Allāhumma, gfir lī." („Godināts esi Tu, ak, Allāh, un Tev pieder slava! Ak, Allāh, piedod man.").[1]

8. Pēc tam iztaisnojas un, paceļot rokas plecu līmenī vai līdz ausīm, saka: „Samia-Llāhu liman hamidah." („Lai Allāhs uzklausa to, kurš Viņu slavē.") Šos vārdus saka tas, kurš vada kopīgo lūgšanu, kā arī tas, kurš lūdzas vienatnē. Pēc tam, iztaisnojoties, saka:

(رَبَّنَا وَلَكَ الحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ مِلْءَ السَّمَوَاتِ ومِلْءَ الأَرْضِ، ومِلْءَ ما شِئْتَ مِن شَيءٍ بَعدُ).

„Rabbanā va lakal-hamd. Hamdan kasīran tajjiban mubārakan fīh. Miļ-assamāvāti va miļ-al-

[1] 7 Al-Buhārī, hadīss Nr. 817.

ardi va miḷ-a mā ši-ta min šei-in baad" („Mūsu Kungs, visi slavinājumi pienākas tikai Tev — daudzi, skaisti un svētīti; tie piepilda debesis, zemi un visu, ko Tu vēlies.")[1]

Ja muslims kopīgajā lūgšanā seko imāmam, tad, iztaisnojoties, viņš saka: „Rabbanā va lakal-hamd..." („Mūsu Kungs, visi slavinājumi pienākas Tev..."). Savukārt jebkurā gadījumā (vai nu vadot kopīgo lūgšanu, sekojot imāmam, vai lūdzoties vienatnē) var sacīt arī:

(أَهْلَ الثَّنَاءِ والمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ العَبْدُ، وكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ: اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، ولَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، ولَا يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ).

„Ahlas-sanāi val-madžd. Ahakku mā kālal-abd. Va kullunā lakal-abd. Allāhumma lā mānia limā atait. Va lā muatija limā manaat. Va lā janfau zal-džaddi minkal-džadd." („Slavas un godības Kungs! Patiesākie vārdi, ko var sacīt kalps: ak, Allāh! Neviens nevar atņemt to, ko Tu esi devis, un neviens nevar dot to, ko Tu esi aizturējis. Diženums Tavā priekšā nevienu neglābs.")[2] Šos vārdus ir vēlams sacīt, jo tie minēti autentiskā hadīsā.

Šajā pozīcijā visiem (gan tam, kas vada kopīgo lūgšanu, gan tam, kas vadās pēc imāma, gan tam, kas izpilda lūgšanu viens pats) ieteicams novietot rokas uz krūtīm tāpat kā Korāna lasīšanas laikā. Uz

[1] 8 Al-Buhārī, hadīss Nr. 711; Muslim, hadīss Nr. 598.
[2] 9 Muslim, hadīss Nr. 477.

to norāda autentiskā Pravieša (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) prakse.

9. Pēc tam izpilda sudžūdu: sakot „Allāhu akbar", nometas pie zemes, vispirms pieliekot ceļus un pēc tam rokas, ja vien tas nesagādā grūtības; ja tas ir apgrūtinoši, drīkst vispirms pielikt rokas un tad ceļus. Roku un kāju pirksti vērsti Kaabas virzienā; roku pirksti turēti kopā un izstiepti. Pie zemes balstās uz septiņām vietām: pieres (kopā ar degunu), abām plaukstām, abiem ceļiem un abu kāju pirkstu spilventiņiem. Šajā pozīcijā saka: „Subhāna rabbijal-a-lā" ("Slava manam Visaugstajam Kungam") – vēlams to atkārtot trīs reizes vai vairāk. Var pievienot arī:

(سُبْحانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنا وبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي).

„Subhānaka-Llāhumma rabbanā va bihamdik. Allāhumma gfir lī." („Slava Tev, Allāh, mūsu Kungs, un Tev pieder slava! Ak, Allāh, piedod man.") Šajā stāvoklī ieteicams lūgt vairāk un ilgāk, jo Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) ir teicis:

(أَمَّا الرُّكُوعُ، فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ، فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ، فَقَمِنٌ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ).

„Slavējiet Kungu, kad noliecaties uz priekšu, un, nometoties pie zemes, lūdziet vairāk un ilgāk, jo tad ir lielāka cerība saņemt atbildi."[1]

[1] 10 Muslim, hadīss Nr. 479.

Sudžūdā drīkst lūgt gan šīs pasaules, gan nākamās pasaules labumu. Gan obligātajā, gan brīvprātīgajā lūgšanā elkoņus netur piespiestus pie sāniem, vēderu — pie augšstilbiem, un augšstilbus — pie apakšstilbiem. Rokas gar zemi neizstiepj, jo Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) ir teicis:

(اعْتَدِلُوا فِي السُّجُودِ، ولَا يَبْسُطْ أَحَدُكُمْ ذِرَاعَيْهِ انْبِسَاطَ الكَلْبِ).

„Veicot nomešanos pie zemes, ieturiet pareizu ķermeņa stāvokli un neizstiepiet rokas tā, kā to dara suns."[1]

10. Pēc tam, sakot takbīru, apsēžas uz izstieptās kreisās pēdas, bet labo pēdu tur paceltu. Rokas noliek uz augšstilbiem pie ceļiem un saka:

(رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي وَعَافِنِي وَاجْبُرْنِي).

„Rabbi gfir lī va-rhamnī va-hdinī va-rzuknī va-āfinī va-džburnī" („Mans Kungs, piedod man, apžēlojies par mani, vadi mani, apgādā mani ar iztiku, dod man veselību un stiprini mani.").[2] Šajā stāvoklī uz brīdi mierīgi pasēž.

11. Pēc tam, sakot takbīru, otrreiz nometas pie zemes. Otrajā sudžūdā dara to pašu, ko pirmajā.

12. Pēc tam, sakot takbīru, pieceļas no sudžūda un uz īsu brīdi pasēž — tāpat kā starp abiem

[1] 11 Al-Buhārī, hadīss Nr. 788; Muslim, hadīss Nr. 493.

[2] 12 At-Tirmizī, hadīss Nr. 284; Abū Dāvud, hadīss Nr. 850; Ibn Mādžah, hadīss Nr. 898.

sudžūdiem. Šo sēdēšanu sauc par atpūtas sēdēšanu. Tā ir ieteicama, taču, ja to izlaiž, tas nav uzskatāms par grēku. Šajā brīdī nav noteiktu vārdu, kas būtu jāizrunā. Pēc tam, atspiežoties uz ceļiem, pieceļas uz otro rakātu; ja tas ir grūti, drīkst atspiesties arī pret zemi. Tad nolasa sūru al-Fātiha un vēl kādu citu Korāna daļu, un tālāk atkārto to pašu, kas pirmajā rakātā.

13. Ja lūgšana sastāv no diviem rakātiem (piemēram, rīta, piektdienas vai svētku lūgšana), tad pēc piecelšanās no otrā sudžūda apsēžas: labo pēdu tur paceltu, bet sēž uz izstieptās kreisās pēdas. Labo roku liek uz labā augšstilba: pirkstus saliec, izņemot rādītājpirkstu, kas simbolizē vienīgā Dieva pielūgsmi. Ir pieļaujams arī otrs veids: mazais pirksts un ceturtais pirksts ir saliekti, īkšķis ar vidējo pirkstu veido "apli", bet ar rādītājpirkstu norāda. Abi veidi ir minēti autentiskajos Pravieša (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) hadīsos, un vislabāk tos lietot pārmaiņus. Kreiso roku liek uz kreisā augšstilba pie ceļa. Tad nolasa tašahhudu:

(التَّحِيَّاتُ للهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ ورَسولُهُ).

„At-Tahijjātu liļļāhi vas-salavātu vat-Tajjibāt. As-Salāmu aleikum ajuhān-nabijju va rahmatul-Llāhi va barakātuh. As-Salāmu aleinā va alā ibādi-

Lḷāhis-sālihīn. Ašhadu an lā ilāha iḷḷa-Llāh. Va ašhadu anna Muhammadan abduhu va rasūluh." („Visi slavinājumi, lūgšanas un labie darbi tiek veltīti Allāham. Miers tev, Pravieti, Allāha žēlastība un Viņa svētība. Miers lai ir ar mums un Allāha dievbijīgajiem kalpiem. Es liecinu, ka nav cita dieva kā vien Allāhs, un es liecinu, ka Muhameds ir Viņa kalps un Viņa sūtnis.") Pēc tam saka:

(اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ).

„Allāhumma saḷḷi alā Muhammadin va alā āḷi Muhammadin kamā salleita alā Ibrāhīma va alā āḷi Ibrāhim. Innaka Hamīdun Madžīd. Va bārik alā Muhammadin va alā āḷi Muhammadin kamā bārakta alā Ibrāhīma va alā āḷi Ibrāhīm. Innaka Hamīdun Madžīd." („Ak, Allāh! Slavē Muhamedu un Muhameda dzimtu, kā Tu slavēji Ābrahamu un Ābrahama dzimtu; patiesi, Tu esi Tas Cildināmais un Slavējamais. Un svētī Muhamedu un Muhameda dzimtu, kā Tu svētīji Ābrahamu un Ābrahama dzimtu; patiesi, Tu esi Tas Cildināmais un Slavējamais.")[1]

Pēc tam lūdz Allāhu pasargāt no četrām lietām:

[1] 13 Al-Buhārī, hadīss Nr. 797; Muslim, hadīss Nr. 402.

(اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِن عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ القَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ المَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ المَسِيحِ الدَّجَّالِ).

„Allāhumma innī aūzu bika min azābi Džahannam, va min azābil-kabr, va min fitnatiļ-mahjā val-mamāt, va min fitnatiļ-Masīhid-Dadžāl" („Ak, Allāh! Es lūdzu Tevi paglābt mani no Elles mokām, no kapa mokām, no dzīves un nāves pārbaudījumiem un no Dadžāla (Antikrista) ļaunuma.")[1]

Pēc tam drīkst lūgt, ko vien vēlas — gan šīs dzīves, gan nākamās dzīves labumu. Drīkst lūgt arī par vecākiem vai citiem muslimiem (to atļauts darīt gan obligātajā, gan brīvprātīgajā lūgšanā). Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu), mācot tašahhudu Ibn Masūdam (lai Allāhs ir ar viņu apmierināts), teica:

(ثُمَّ لِيَتَخَيَّرْ مِنَ الدُّعَاءِ بَعْدُ أَعْجَبَهُ إِلَيْهِ فَيَدْعُو).

„Pēc tam lai lūdz to, ko vēlas sev."[2] Citā hadīsa versijā ir teikts:

(ثُمَّ لِيَخْتَرْ مِنَ الْمَسْأَلَةِ مَا شَاءَ).

„Pēc tam lai pats izvēlas, par ko lūgt."[3]

Šo hadīsu nozīme ietver visu, kas cilvēkam ir noderīgs gan šajā dzīvē, gan nākamajā. Pēc tam saka

[1] 14 Al-Buhārī, hadīss Nr. 1311; Muslim, hadīss Nr. 588.
[2] 15 An-Nasāī, hadīss Nr. 1298.
[3] 16 Muslim, hadīss Nr. 402.

salāmu pa labi un pa kreisi: „As-salāmu aleikum va rahmatul-Llāh.”, „As-salāmu aleikum va rahmatul-Llāh.” („Miers ar jums un Allāha žēlastība.”)

14. Trīs un četru rakātu lūgšanās pēc pirmā tašahhuda un svētības lūgšanas par Pravieti (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) pieceļas stāvus, atspiežoties uz ceļiem. Rokas paceļ plecu līmenī vai līdz ausīm un saka: „Allāhu akbar”. Tad rokas, kā iepriekš, novieto uz krūtīm, bet trešajā un ceturtajā rakātā lasa tikai sūru al-Fātiha. Ja reizēm pusdienlaika lūgšanā trešajā un ceturtajā rakātā nolasa arī ko vairāk nekā al-Fātihu, tas ir pieļaujams, jo par to ir minēts autentiskajā Pravieša (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) praksē. Ja pēc pirmā tašahhuda netiek teikta svētības lūgšana par Pravieti (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu), tas nav par grēku, jo pirmajā tašahhudā tā ir ieteicama, nevis obligāta. Pēc tam saulrieta lūgšanā pēc trešā rakāta, bet pusdienlaika, pēcpusdienas un vakara lūgšanās — pēc ceturtā rakāta veic pēdējo tašahhudu, kā iepriekš minēts divu rakātu lūgšanā. Tad saka salāmu pa labi un pa kreisi. Pēc salāma trīs reizes saka: „Astagfirullāh” („Es lūdzu piedošanu Allāham”), un pēc tam saka:

(اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يا ذَا الجَلَالِ وَالإِكْرَامِ).

„Allāhumma antas-salām va minkas-salām. Tabārakta jā zal-džalāli val-ikrām” („Ak, Allāh, Tu

esi Miers, un no Tevis nāk miers. Lai svētīts esi Tu, Diženuma un Godības Kungs!")[1] Imāms šos vārdus saka, pirms pagriežas pret cilvēkiem. Pēc tam saka arī:

(لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَه، لَهُ المُلْكُ، ولَهُ الحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بالله، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أعْطَيْتَ، ولَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ، لَا إِلَهَ إِلَّا الله، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الفَضْلُ، وَلَهُ الثَّنَاءُ الحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا الله مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَو كَرِهَ الكَافِرُونَ).

„Lā iļāha iļļā-Llāhu vahdahu lā šarīka lah. Lahul-mulku va lahul-hamdu va huva alā kuļļi šei-in kadīr. Lā haula va lā kuvvata iļļā biļļāh. Allāhumma lā mānia limā atait. Va lā muatija limā manaat. Va lā janfau zal-džaddi minkal-džadd. Lā iļāha iļļa-Llāh. Va lā naabudu iļļā ijāh. Lahun-niamatu va lahul-fadlu va lahus-sanāul-hasan. Lā iļļāha iļļa-Llāhu muhlisīna lahud-dīna va lau karihal-mušrikūn." („Nav cita dieva kā vien Allāhs; Viņš ir Vienīgais, un Viņam nav līdzdalībnieka. Viņam pieder valstība un Viņam pieder slava, un Viņš pār visu ir spējīgs. Nav spēka un nav varas, kā vien ar Allāhu. Ak, Allāh! Neviens nevar atņemt to, ko Tu esi devis, un neviens nevar dot to, ko Tu esi aizturējis. Diženums Tavā priekšā nevienu neglābs. Nav cita dieva kā vien Allāhs, un mēs pielūdzam vienīgi Viņu. No Viņa nāk svētība un labvēlība, un Viņam pienākas

[1] 17 Muslim, hadīss Nr. 591.

vislabākā slava. Nav cita dieva kā vien Allāhs. Mēs veltām Viņam visu savu kalpošanu, pat ja noliedzējiem tas nepatīk.")[1]

Tad 33 reizes saka „Subhāna-Llāh" („Lai slavēts Allāhs!"), 33 reizes — „Al-hamdu liḷḷāh" („Visi slavinājumi ir vienīgi Allāham"), 33 reizes — „Allāhu akbar" („Allāhs ir Visdiženākais"), bet simto reizi noslēdz ar vārdiem: „Lā iļāha iḷḷā-Llāhu vahdahu lā šarīka lah. Lahul-mulku va lahul-hamdu va huva alā kuḷḷi šei-in kadīr." („Nav cita dieva kā vien Allāhs; Viņš ir Vienīgais, Viņam nav līdzdalībnieka. Viņam pieder valstība un Viņam pieder slava, un Viņš pār visu ir spējīgs.") Pēc tam nolasa Ājatul-Kursī (255. pants no sūras al-Bakara), kā arī sūras al-Ihlās, al-Falak un an-Nās. To dara pēc katras lūgšanas. Pēc rīta un saulrieta lūgšanām šīs trīs sūras ieteicams atkārtot trīs reizes, jo tas ir minēts Pravieša (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) hadīsos. Visi šie pieminējumi ir ieteicama prakse, nevis obligāts pienākums.

Katram muslimam un muslimai ieteicams veikt arī papildu lūgšanas: pirms pusdienlaika lūgšanas — četrus rakātus un pēc tās — divus; pēc saulrieta lūgšanas — divus; pēc vakara lūgšanas — divus; un pirms rīta lūgšanas — divus; kopā divpadsmit rakātus. Šīs lūgšanas sauc par ravātib („regulāra

[1] 18 Muslim, hadīss Nr. 402.

prakse"), jo Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) tās regulāri ievēroja, kad nebija ceļojumā. Ceļojumā viņš tās parasti nepildīja, izņemot papildu lūgšanu pirms rīta lūgšanas un vitru — tās viņš (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) ievēroja gan mājās, gan ceļā. Šīs papildu lūgšanas un vitru vislabāk veikt mājās, taču, ja tās veic mošejā, tas nav nepareizi, jo Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) ir teicis:

(أَفْضَلُ صَلَاةِ المَرْءِ فِي بَيْتِهِ، إِلَّا الصَّلَاةَ المَكْتُوبَةَ).

„Vislabākā lūgšana ir tā, kuru cilvēks veic mājās, bet tas neattiecas uz obligāto lūgšanu."[1]

Šo papildu lūgšanu ievērošana palīdz iekļūt Paradīzē, jo Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) ir teicis:

(مَنْ صَلَّى اثْنَتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً فِي يَومٍ وَلَيْلَةٍ، بُنِيَ لَه بِهِنَّ بَيْتٌ فِي الجَنَّةِ).

„Kas diennaktī izpildīs divpadsmit rakātus, tam par tiem tiek uzcelta māja Paradīzē."[2]

Ja muslims noskaita četrus rakātus pirms pēcpusdienas lūgšanas, divus pirms saulrieta lūgšanas un divus pirms vakara lūgšanas, tas arī ir pieļaujams, jo par to ir teikts autentiskajos hadīsos. Tāpat ir pieļaujams noskaitīt četrus rakātus pirms

[1] 19 Al-Buhārī, hadīss Nr. 6860.
[2] 20 Muslim, hadīss Nr. 728.

pusdienlaika lūgšanas un četrus pēc tās, jo Pravietis (lai miers un Allāha svētība ir ar viņu) ir teicis:

(مَنْ حَافَظَ عَلَى أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ قَبْلَ الظُّهْرِ، وَأَرْبَعٍ بَعْدَهَا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ.

„Kas pastāvīgi ievēro četrus rakātus pirms pusdienas lūgšanas un četrus pēc tās, to Allāhs pasargā no Uguns."[1] Tas nozīmē, ka pēc pusdienlaika lūgšanas var pievienot vēl divus rakātus papildus regulārajai praksei, jo ravātib ir četri rakāti pirms tās un divi pēc tās. Citiem vārdiem sakot: ja pēc ravātib lūgšanām noskaita vēl divus rakātus, kopskaits atbilst hadīsā minētajam.

Un Allāhs ir Tas, kas dāvā panākumus. Lai Allāhs sūta svētību un mieru mūsu pravietim Muhamedam, viņa ģimenei, līdzgaitniekiem un tiem, kuri godprātīgi sekoja viņa piemēram līdz pat Tiesas dienai.

❋❋❋

lv395v2.1 - 04/08/2026

[1] 21 Ahmad, hadīss Nr. 25547; at-Tirmizī, hadīss Nr. 393; Abū Dāvūd, hadīss Nr. 1077.

حرمين

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages.